

BARANYA VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: 2951-7/2023
Ügyintéző: Ivánovics Norbert
Telefon: 72/795-163

Tárgy: Sziklamászási tevékenység
engedélyezési eljárása országosan védett
természeti területek vonatkozásában
KÜJ: 103 070 160

HATÁROZAT

A területi természetvédelmi hatáskörben eljáró Baranya Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: **Természetvédelmi Hatóság**) a Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület (1112 Budapest, Kérő u. 4. 10/63., a továbbiakban: **Ügyfél**) kérelmére és részére

I. engedélyezi

a Villányi Templom-hegy természetvédelmi területen sziklamászó tevékenység folytatását az alábbi előírások betartásával:

1. A sziklamászó tevékenység kizárólag a **már kiépített és állandósított nyomvonalakon folytatható**, további új mászóút, nyomvonal kialakítása ideiglenesen is tilos!
2. A nyomvonalakat (mászóutakat) egyszerre, egy időben, **összesen maximum 10 fő használhatja** a területen előforduló egyéb mászócsoportokat is figyelembe véve.
3. A sziklafal tetejére kimászni, vagy onnan leereszkedni tilos!
4. Az Ügyfelet jelen határozat kizárólag a sziklamászó tevékenység folytatására jogosítja fel, egyéb tevékenység nem folytatható a természetvédelmi területen.
5. A természetvédelmi területen közlekedni csak gyalogosan szabad, a kerékpár-, a motorkerékpár- és a gépjárműforgalom tilos!
6. A mászófalat kizárólag a területen található tanósvény kijelölt és jelzett nyomvonalán szabad megközelíteni.
7. A területen tüzet gyújtani tilos.
8. Fokozottan ügyelni kell a terület tisztaságára. A tevékenység befejeztével, a terület elhagyásakor a hulladékot össze kell gyűjteni és el kell szállítani.
9. A tevékenység közben az országosan védett terület geológiai, botanikai és zoológiai értékei nem károsíthatóak.
10. A védett természeti területen minden növény, és állatfaj, **kőzet- és ősmaradvány**, valamint egyéb geológiai képződmény gyűjtése és a terület átalakítása szigorúan tilos!

11. A tevékenység időpontjáról előzetesen értesíteni kell a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (7625 Pécs, Tettye tér 9., a továbbiakban: **Igazgatóság**) természetvédelmi órét (Dudás György: +36-30/377-3384). Az Igazgatóság munkatársának utasításait a tevékenység végzése során a résztvevők kötelesek betartani.
12. A területen jelen engedélyt a tevékenységet végzőknek maguknál kell tartaniuk.
13. A tevékenység 2028. december 31. napjáig végezhető.

II. nem engedélyezi

a Kővágószőlős mellett található Babás-szerkövek területén történő sziklamászási tevékenység végzését.

A Természetvédelmi Hatóság felhívja a figyelmet, hogy a jelen döntésében szereplő előírások megsértése természetvédelmi szankciót (pl.: bírság kiszabását) vonhat maga után.

Jelen határozat a közléssel végleges, ellene fellebbezésnek helye nincs. A határozat közlésétől számított 30 napon belül – jogsérelemre hivatkozással – annak bírósági felülvizsgálatát lehet kérni a Pécsi Törvényszéktől (7623 Pécs, Rákóczi út 34.).

A keresetlevelet a Baranya Vármegyei Kormányhivatalhoz kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni. A belföldi székhelyű gazdálkodó szervezet és a jogi képviselővel eljáró fél elektronikus kapcsolattartásra köteles. Az elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek, illetve az azt önként választók a keresetlevelet a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu/client> honlapon (IKR rendszer) keresztül nyújthatják be. Az elektronikus kapcsolattartásra nem köteles fél a keresetlevelet a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazandó nyomtatványokról szóló 6/2019. (III. 18.) IM rendelet (a továbbiakban: **IM rendelet**) 19. mellékletében meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti (további tájékoztatás: <https://birosag.hu/eljarasok-nyomtatvanyai/polgari-kozigazgatasi-papir-alapnyomtatvanyok>).

A közigazgatási bírósági eljárásban a feleket tárgyi illeték feljegyzési jog illeti meg. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben kérheti. Az erre irányuló kérelem elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

A keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben azonnali jogvédelem iránti kérelem formájában a halasztó hatály elrendelését kérheti. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell. A bíróság a kérelemről annak beérkezésétől számított tizenöt napon belül dönt, hiánypótlásnak nincs helye.

INDOKOLÁS

Az Ügyfél 2023. április 26. napján azzal a kérelemmel fordult a Természetvédelmi Hatósághoz, hogy engedélyezze részére a villányi Templom-hegy, a pécsi Tettye, valamint a kővágószőlősi Babás-szerkövek sziklafalain sziklamászási tevékenység folytatását.

A Természetvédelmi Hatóság az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 17. §-a értelmében vizsgálta hatáskörét és illetékességét a tárgyi ügyben indult eljárásban és a következőket állapította meg:

A kérelemben megjelölt helyszínek közül a villányi Templom-hegy a 3/1989. (II. 22.) KVM rendelettel védetté nyilvánított és a *Villányi Templom-hegy természetvédelmi terület védeltségének fenntartásáról* szóló 85/2007. (X. 18.) KvVM rendelettel (a továbbiakban: **Rendelet**) védeltségében fenntartott Villányi Templom-hegy természetvédelmi terület részeként, a Babás-szerkövek pedig a 4/2009. (IV. 10.) KvVM rendelettel (a továbbiakban: **KvVM rendelet**) létesített Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet országosan védett természeti terület részeként országosan védett természetvédelmi területeknek minősülnek.

A tettyei sziklafalak a 1/100/TT/96 törzskönyvi számú helyi védeltségű Tettye-Havihegy természetvédelmi terület részét képezik.

A *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: **Tvt.**) 38. § (1) bekezdés i) pontja értelmében védett természeti területen közösségi és tömegsport esemény rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.

A Természetvédelmi Hatóság a *természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Kr.**) 9. § (1) bekezdés f) pontja alapján megállapította, hogy tettyei sziklafalak – mint helyi jelentőségű védett természeti terület – esetében a települési önkormányzat jegyzője jár el természetvédelmi hatóságként, ezért a kérelmet e tekintetben áttette Pécs Megyei Jogú Város Jegyzőjéhez.

A Tvt. 31. §-a szerint a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét tilos a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.

A Tvt. 35. § (1) bekezdés a) pontja szerint védett természeti területen tilos olyan épületet, építményt, nyomvonalas létesítményt, berendezést létesíteni vagy üzembe helyezni, amely annak jellegét és állapotát veszélyezteti, károsítja, vagy ott a tájképi egységet megbontja.

A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása. A 43. § (1) bekezdés szerint tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

A Rendelet 3. §-a szerint a villányi Templom-hegy védeltségének indoka és célja a terület földtani természeti értékeinek megóvása és fenntartása különös tekintettel az országban egyedülálló ősmaradvány-lelőhelyre.

A Rendeletben szereplő korlátozásokra, tilalmakra és célkitűzésekre tekintettel a Természetvédelmi Hatóság a rendelkező részben előírta, hogy a természetvédelmi területen közlekedni csak gyalogosan szabad, a kerékpár-, a motorkerékpár- és a gépjárműforgalom tilos, a sziklafalat kizárólag a területen található tanösvény kijelölt és jelzett nyomvonalán szabad megközelíteni.

A Természetvédelmi Hatóság az eljárás során figyelembe vette, hogy a védett területet érintő tevékenység hosszú évek óta zajlik a Villányi Templom-hegyen, a terület alapvető funkcióit nem zavarja a sziklamászás és a rendelkező részben megszabott részletes előírások betartása mellett a kérelmezett tevékenység nem ellentétes a természetvédelem érdekeivel.

Az Ügyfél nem rendelkezik kizárólagos joggal a területen a sziklamászásra, előfordulhatnak egyéb mászócsoportok is. Ezért a Természetvédelmi Hatóság előírta, hogy a meglévő nyomvonalakat (mászóutakat) egyszerre, egy időben, összesen maximum 10 fő használhatja a területen előforduló egyéb mászócsoportokat is figyelembe véve.

A Természetvédelmi Hatóság megállapította, hogy a Villányi Templom-hegy területén történő sziklamászás a jelen határozat rendelkező részében előírt feltételek betartása mellett természetvédelmi érdekeket nem sért, ezért a tevékenységet engedélyezte.

A KvVM rendelet 3. §-a szerint a Nyugat-Mecsek TK védetté nyilvánításának a célja a Nyugat-Mecsek változatos geológiai értékeinek, a felszíni és felszín alatti karsztformáknak, az egyedülálló mecseki növénytakarásoknak, az itt élő védett növény- és állatfajoknak, a karsztvidék és környékének kultúrtörténeti és tájképi értékeinek hosszú távú megőrzése, valamint az erdőben zajló természetes folyamatok kutatásának, megfigyelésének, továbbá a természetközeli módon végzett erdőgazdálkodást megalapozó gyakorlati ismeretek megszerzésének elősegítése.

A Babás-szerkövek közvetlen környezetében található „Pannon cseres-tölgyesek” (91M0) közösségi jelentőségű és „Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői” (9180) kiemelt közösségi jelentőségű élőhely-típusok, ahol szarvasbogar (*Lucanus cervus*), keleti mustárlepke (*Leptidea morsei*), nagy hősincér (*Cerambyx cerdo*) közösségi jelentőségű állatfajok, valamint fekete fodorka (*Asplenium adiantum-nigrum*), sárga kövirózsa (*Jovibarba hirta*), magyar zergevirág (*Doronicum hungaricum*) és bársonyos kakukkszegfű (*Lychnis coronaria*) védett növényfajok fordulnak elő.

A terület déli kiettségű, meredek, igen sekély termőrétegű hegyoldal, ahol a turizmus rétegvonalakon haladó turistautakon bonyolódik. A taposási és eróziós károk miatt természetvédelmi szempontból káros lenne a sziklák megközelítése és a mászási tevékenységhez kapcsolódó tevékenység (előkészületek, biztosítás stb.) végzése. A leírtak, valamint a sajátos homokkő sziklaképződmények – Babás-szerkövek – védelme érdekében erre a területre vonatkozóan a Természetvédelmi Hatóság nem engedélyezte a kérelmezett tevékenység folytatását.

A Természetvédelmi Hatóság a Tvt. 38. § (1) bekezdés i) pontjában biztosított jogkörében hozta meg döntését, mely során figyelemmel volt a Tvt. 31. §, 35. §, a 42. § (1) és a 43. § (1), valamint a Natura 2000 rendelet 4. § (1) bekezdéseiben foglaltakra.

A Természetvédelmi Hatóság döntésének meghozatala során figyelembe vette – a Kormányrendelet 39. §-a alapján – megkeresett Igazgatóság DDNPI/1128-3/2023. ügyiratszámú nyilatkozatában foglaltakat is.

A Természetvédelmi Hatóság felhívja az Ügyfél figyelmét a következőkre:

1. A területen a résztvevők saját felelősségükre tartózkodnak, az esetleges balesetekért a Természetvédelmi Hatóság felelősséget nem vállal.
2. A területen való tartózkodással okozati kapcsolatban felmerült valamennyi károkozásért a résztvevőket egyetemleges anyagi felelősség terheli.

3. A védett területen tartózkodók kötelesek betartani a Tvt.-ben és a Natura 2000 rendeletben foglaltakat.
4. **A határozat nem mentesít más hatóságok, valamint az ingatlan fölött rendelkezni jogosultak (tulajdonos, használó, vagyongazdálkodó, stb.) engedélyének, hozzájárulásának beszerzése alól és polgári jogi vitákat nem dönt el.**

A Természetvédelmi Hatóság a döntését az Ákr. 80. § (1) és 81. § (1) bekezdései alapján határozatba foglalta. A tárgyi ügyre irányadó ügyintézési határidőt a Tvt. 76. § (1) bekezdése rögzíti. Az ügyintézési határidőbe be nem számító időtartamokról az Ákr. 50. § (5) bekezdése rendelkezik.

Az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján jelen döntés annak közlésével végleges.

A Természetvédelmi Hatóság a kérelmet teljes eljárás keretében bírálta el, tekintettel arra, hogy tárgyi ügyben ellenérdekű ügyfelek vált ismertté, így az Ákr. 43. § (1) bekezdés c) pontjában rögzített döntéshozatal lehetősége nem állt fenn.

A Természetvédelmi Hatóság területi természetvédelmi hatóságként a Kr. 6. § (1) bekezdés c) pontja, valamint (2) bekezdése alapján jár el, az illetékességről a 2. § (1) bekezdés rendelkezik.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja. A jogorvoslati tájékoztató a *közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény 39. §, 50. § és 77. §-án, az *ltv.* 62. § (1) bekezdés h) pontján, valamint az IM rendelet 6. § (1) bekezdésén alapul.

Pécs, 2023. július 24.

Dr. Horváth Zoltán főispán felhatalmazása alapján kiadmányozta:

**Lénárd Miklós Benedek
osztályvezető**

Kapják:

1. Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület (18261729) – **CK**
2. Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság – **HK**
3. Pécs Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala – **HK**
4. HNYR (véglegesség után)
5. Irattár